

Núm.

411

Cooperació catalana

Juliol 2017

Any 38è

PVP 3,00 €

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

Llegeix la revista mensual del cooperativisme català — rocagales.cat

FOMENT MAIALENC, 100 anys de cooperativisme 100 %, objectiu i eina

Pàg. 10

Jornet i Pujol,
«El nom havia de
ser descriptiu.»

Pàg. 13

Diadacoop,
que ningú no
es quedi enrere.

Pàg. 16

Montserrat Llobet.
cooperació
de proximitat.

Pàg. 18

*Referent
Cooperatiu Català en
Prevenció de Riscos
Laborals*

*Nou servei
Vigilància
de la Salut*

*Totes les especialitats
preventives.
A tot Catalunya*

SePrA
servei de prevenció

www.sepra.cat

T. 93 457 41 45
Trinxant 98-100, 08026 Barcelona sepra@sepra.es

Servei de Prevenció Aliè acreditat en totes les especialitats (SP-063-B)

"... Incerteses, dubtes, problemes...?"

LLUITEM PLEGATS!!

· ESPECIALISTES EN COOPERATIVES ·

GABINET JOAN JOSEP GONZÀLEZ, S.L.

- Planificació i Gestió Comptable
- Declaració Impost de Societats
- Estudis Econòmics de Viabilitat i Plantejament de futur
- Control Pressupostari
- Diagnòstic econòmic, financers i de sistemes de control de la Cooperativa
- Assistència de Membres de les Comissions de Vigilància i Junes Rectores
- Consultes sobre problemàtica econòmica, comptable i fiscal

GONZALEZ & CIA AUDITORS
AUDITORES CENSORES JURADOS DE CUENTAS

- Auditores de Comptes Anuals
- Auditories i Revisió dels Comptes
- Projectes de Fusió i Escissió
- Auditoria de Gestió
- Informes especials

Pensem com tu. La feina,... ben feta.

GIRONA 38 1ª 1ª · 08010 BARCELONA · Telèfon 93 265 35 05 Fax 93 232 56 13
e-mail: gjjg@gonzalezauditors.com

www.cronda.coop

1 de cada 4 catalans i catalanes de més de 16 anys treballa, compra o participa en una cooperativa

Al Col·lectiu Ronda apostem perquè el centre de l'economia siguem les persones

Al servei de les cooperatives i l'economia social

Assessorament, gestió i suport a l'administració d'empreses cooperatives, fundacions i organitzacions sense ànim de lucre en l'àmbit laboral, comptable, fiscal, econòmic i de consultoria especialitzada

ASSESSORAMENT JURÍDIC COMPROMÈS

 Col·lectiu Ronda

Segueix-nos a les xarxes

@rocagales

/FundacioRocaGales.5

www.rocagales.cat

Editora: Fundació Roca Galès

Redacció i administració:

Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - cc@rocagales.cat
www.rocagales.cat

Coordinació: Agnès Giner.

Consell assessor: Miquel Corna,
Enric Dalmau, Agnès Giner, Francesc
Reverté, M. Lluïsa Navarro, Xavi Palos,
Montse Pallarés, Jordi París, Joseba
Polanco, Ricard Pedreira, Esteve
Puigferrat i Olga Ruiz.

*Els autors són responsables dels
articles signats. Ni la direcció de la
revista ni els editors comparteixen per
força les opinions que puguin reflectir
els textos aquí inscrits*

Foto portada: Foment Maialenc

Disseny, maquetació i impressió:

L'Apòstrof, SCCL, i Cevagraf, SCCL.

Dipòsit legal B-22.823/80

ISSN 1133-8415.

Aquesta revista ha estat impresa en
paper ecològic.

 **Generalitat
de Catalunya**

Sumari

04

TORNAVEU

Armand Vilaplana.

05

EDITORIAL

La revolució al servei de la creació.

06

NOTICIARI. Agnès Giner.

09

COOPERATIVES DE CATALUNYA

Celebració de la jornada:
Reconeixements CoopCat 2017.
*Confederació de Cooperatives
de Catalunya.*

10

LES NOSTRES COOPERATIVES

Foment Maialenc. 100 anys de
cooperativisme. 100 %, objectiu i eina.
Pep Valenzuela.

13

L'ENTREVISTA

Entrevista a Joan Lluís Jornet
i Jordi Pujol.
Montse Pallarés.

16

DIADACOOOP

Missatge de l'ACI: 95a Diada
Internacional de les cooperatives.

18

DINÀMICA COOPERATIVA

Cooperació de proximitat.
Montserrat Llobet.

20

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Una conversa amb Susan George.
Montse Pallarés.

22

RESSENYA

Horitzons de transició ecosocial.
Josep Busquets.

24

SALUT COOPERATIVA

Asma, un símptoma relacional.
Anna Delatte.

25

OPINIÓ

Cooperació solidària per sortir
de la crisi.
Daniel Jover.

27

BIBLIOTECA

Retalls.
Elisenda Dunyó.

Un parell de preguntes (que són tres) a:

Armand Vilaplana Masnou

(Barcelona, 1952), enginyer, president Fundació Casc Antic

Què et sembla atractiu del cooperativisme?

La democràcia econòmica.

Què no et convenç del cooperativisme?

L'economia social, pels seus valors democràtics, perd a vegades la visió del seu paper a la societat i es perd en sectarismes.

Què opines de l'actual economia social i solidària? Quin futur li preveus o desitges?

L'economia social i solidària ha aconseguit fer el salt de la generació de la transició a la democràcia a Catalunya (la meua generació); per tant, amb els seus defectes i les seves virtuts, és present a l'economia actual, i segueix adaptant-se als nous reptes. Com que és l'economia de les persones, té tot el futur del món.

La revolució al servei de la creació

«Els veritables revolucionaris posen la intel·ligència, les energies totes i l'ànima, per sobre de tot, al servei de la magna funció de crear, crear, crear sempre.»

Aquesta frase de Joan Peiró pertany a un text publicat a *La Vanguardia* el 5 de setembre de 1936. El text posa de manifest la ideologia cooperativista de Peiró i defensa la construcció de projectes i d'idees per assolir una societat més justa, antifeixista i solidària. Oposada a la destrucció.

El número de juliol de la revista *Cooperació Catalana* segueix les directrius d'aquest lema. La construcció de projectes basats en l'ajuda mútua, com ara la cooperativa agrícola de Maials, que enguany fa 100 anys, n'és un exemple. O figures com la Susan George, a la qual entrevistem en aquest número, i els fundadors del Col·lectiu Ronda, Joan Lluís Jornet i Jordi Pujol, que són persones propositives, optimistes i justes.

Trajectòries cooperatives com les del Col·lectiu Ronda i l'Agrícola de Maials doten de sentit els principis del cooperativisme.

Aquest juliol tornem a celebrar el dia internacional de les cooperatives, i ho fem, un any més, des de la convicció que cal seguir construint teixit cooperatiu i solidaritat.

CONGRÉS EUROPEU D'ESS A ATENES

Els dies 9, 10 i 11 de juny va tenir lloc la quarta edició del Congrés Europeu d'Economia Social i Solidària a Atenes, que va reunir cooperatives, organitzacions, grups i persones que treballen per promoure i fer avançar l'economia social i solidària (ESS) a tot Europa. Aquest Congrés esdevé un lloc per debatre i intercanviar idees, experiències i estratègies comunes de tot Europa entorn l'ESS: una oportunitat de millorar la visibilitat de l'ESS i construir connexions entre les persones, els grups i les cooperatives a escala europea.

Diferents comissions de la Xarxa d'Economia Solidària (XES) van compartir les seves experiències en quatre activitats: Construint mercats socials, amb la participació de la Comissió de Balanç Social; Governos locals i ESS, amb la comissió de Formació i Llibres; Els criteris de l'ESS i la mesura del seu impacte, amb la Comissió de Balanç Social i Pam a Pam, i Processos de mapatge i identificació, amb Pam a Pam.

Més info: www.xes.cat i www.universse2017.org

MARAVILLAS ROJO, NOVA PRESIDENTA D'ABACUS COOPERATIVA

Maravillas Rojo, fins al moment vice-presidenta d'Abacus, va ser escollida per l'Assemblea General d'Abacus com a presidenta de la cooperativa, en substitució de Miquel Cabré, que continua com a vocal del Consell Rector.

Durant l'Assemblea General del 25 de maig, Maravillas Rojo va prendre el compromís d'aprofundir i compartir dins i fora de la cooperativa els valors que identifiquen i enforteixen la comunitat de socis i sòcies, així com la voluntat de contribuir a fer més visible l'economia social del país. L'objectiu, assenyalava la nova presidenta, és desenvolupar i complir el pla de gestió aprovat, fent avançar d'aquesta manera el canvi cultural d'Abacus cap a la construcció d'una comunitat amb ambició col·lectiva i que participi del projecte comú.

Maravillas Rojo és llicenciada en Ciències Polítiques, Econòmiques i Comercials i Sènior Executive (Programa de DG) per ESADE. Ha estat directora de l'INEM de la província de Barcelona, tinent d'alcalde i regidora de l'Ajuntament de Barcelona i presidenta de Barcelona Activa. Va ser secretària general d'Ocupació del Ministeri de Treball i Immigració i és Secretària General del CIDEU (Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà). La seva trajectòria professional i personal ha estat estretament vinculada al moviment cooperatiu des dels anys setanta. Ha dirigit els programes Aracoop i @emprensocial de la Generalitat de Catalunya.

Abacus ●●●
Cooperativa

ECONOMIA SOLIDÀRIA: UNA EINA PER LA TRANSFOR- MACIÓ SOCIAL

La relació entre l'economia solidària i les migracions, l'acció comunitària, els procomuns digitals, les polítiques públiques o les dinàmiques d'intercooperació són alguns dels temes que es tractaran en el marc de la segona edició de l'Escola d'Estiu de l'Economia Social i Solidària. Organitzada per la Xarxa d'Economia Solidària (XES) i la Fundació Cívica Esperanzah, tindrà lloc els dies **29 i 30 de juny i 1 de juliol** al Prat de Llobregat, amb el títol «Economia solidària: una eina per la transformació social».

En aquesta segona edició, la inscripció a l'Escola d'Estiu té un cost de 10 euros i inclou la documentació i el llibre: *Esmolem les eines. Debats de l'economia solidària per a la transformació social*, primer títol de la nova col·lecció Eines sobre l'ESS.

Trobareu el programa i el formulari d'inscripció a: www.xes.cat

MICAELA CHALMETA BIG BAND AL GREC 2017

El dissabte 15 de juliol a les 10 de la nit, al Teatre Grec de Barcelona, i en el marc del festival Grec 2017, tindrà lloc un concert de Fermín Muguruza i la Micaela Chalmeta Big Band.

El músic i autor Fermín Muguruza –que va ser líder de la banda Kortatu els anys vuitanta i de Negu Gorriak els noranta– ha organitzat una *big band* que pren el nom de la cooperativista i feminista de la Barcelona de principis del segle xx, Micaela Chalmeta, arran de la residència artística a la Fabra i Coats Fàbrica de Creació, i aprofitant que el Taller de Músics té una de les seves seus a la zona.

La Micaela Chalmeta Big Band està integrada per divuit dones i dos homes, totes estudiants, antigues alumnes o col·laboradores del Taller de Músics. El polifacètic músic de jazz i reconegut trompetista David Pastor s'encarrega de dirigir la formació.

Info i entrades:

<http://lameva.barcelona.cat/grec>

PROPER ACTES ANY PEIRÓ

Dins els actes de commemoració de l'Any Peiró, en el 75 aniversari del seu afusellament, els propers actes són:

A Barcelona, organitzats dins el programa de memòria de l'Ajuntament de Barcelona, pel Grup de Memòria i d'Història Local de Sants-Montjuïc amb la Fundació Roca Galès, la Comissió Ciutadana Joan Peiró i la Fundació Salvador Seguí:

27 de juny – conferència Joan Peiró (1887-1942): «Cooperativisme, cultura i revolució social», a càrrec de l'historiador Miguel Garau. A les 19 h a la Seu del Districte de Sants (Carrer de la Creu Coberta, 104-106 de Barcelona).

24 de juliol – Acte en memòria de l'afusellament de Joan Peiró (Paterna, 24 de juliol 1942), a les 12 h a la Plaça Joan Peiró (Sants-Barcelona).

A Mataró:

24 de juliol: Ofrena floral a la tomba de Joan Peiró. La cita és a les 18 h al Cementiri dels Caputxins de Mataró (entrada principal). Organitza: Comissió ciutadana Any Peiró.

**Homenatge a Joan Peiró
a Sants-Montjuïc**

Juny i juliol de 2017

DIADA INTERNACIONAL DEL COOPERATIVISME, LA DIADACOOOP

Coincidint amb la celebració a escala mundial de la Diada Internacional de les Cooperatives de l'Aliança Cooperativa Internacional, les cooperatives de casa nostra la celebrem el mateix dissabte **1 de juliol al vespre** al recinte de Can Batlló (c. Constitució, 19, Bloc 8, del barceloní barri de Sants.)

Organitzat per la Comissió Diadacoop (de la qual forma part la Fundació Roca Galès) amb Impuls Cooperatiu de Sants, el programa inclou una visita a Coòpolis i La Borda, el lliurament dels Premis Micaela Chalmers, un concert, la lectura del manifest, un sopar i un fi de festa al Koiton club.

Les cooperatives es poden adherir a la Diada a través del formulari d'adhesions del web <http://diadacooperativisme.blogspot.com.es/> pel preu de 20 €, a efectuar mitjançant transferència bancària al número de compte indicat.

Pel que fa al sopar, el preu és de 12 € per persona i cal inscriure-s'hi a títol individual a través del formulari «Inscripció Sopar» del mateix web. El pagament es pot fer per transferència bancària al número de compte indicat o bé en efectiu a La Ciutat Invisible (c. Riego, 35, Sants-Barcelona).

La Diadacoop compta amb el suport de la Confederació de Cooperatives de Catalunya i de les Federacions de Cooperatives, així com de Coòpolis, XES, Aracoop i la Fundació Roca Galès.

NOVA DONACIÓ AL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ COOPERATIVA

El 6 de juny es va signar un nou acord de donació gratuïta d'un conjunt de documents al Centre de Documentació Cooperativa de la Fundació Roca Galès. En aquesta ocasió amb Manuel Maeztu, de la Cooperativa Socios Constructores, de Sant Medir. En concret es tracta d'un conjunt de diversos llibres de caixa, d'inventari, registre de socis, etc. I documents diversos dels anys 1957 a 1969, d'aquesta cooperativa.

El donant considera necessària la donació al Centre de Documentació Cooperativa per posar la documentació a l'abast de la ciutadania, pel seu valor informatiu, històric i cultural, així com afavorir la seva custòdia, preservació i divulgació. També autoritza la realització dels treballs d'anàlisi dels continguts, identificació, catalogació, registre i descripció.

CELEBRACIÓ DE LA JORNADA RECONeixEMENTS COOPCAT 2017

Confederació de
Cooperatives de Catalunya
@cooperativesCAT

El passat dia 9 de juny, la Confederació de Cooperatives de Catalunya va celebrar la primera edició dels Reconeixements CoopCat, en la qual ha volgut posar en valor la diversitat de les experiències cooperatives perquè la societat la visualitzi; perquè la Confederació es reconeix dins aquesta diversitat i perquè vol servir d'exemple per a les noves generacions, per tal que s'impregnin de models organitzatius de base col·lectiva i participativa

En aquesta primera edició de Reconeixements CoopCat, s'han reconegut 45 cooperatives, de diverses branques i territoris del país, per la seva contribució a la societat catalana i amb especial incidència en els àmbits següents:

«**Compromís amb el territori**»: s'ha posat en valor la voluntat dels cooperativistes d'implantar els seus ideals al territori, compromís que repercuteix favorablement a la seva sostenibilitat econòmica, social i ambiental. Les cooperatives reconegudes han estat:

Abacus, Agrícola de Banyoles, Agrícola el Pont d'Armentera, Agrícola i Ramadera de Santpedor, Centre d'Estudis Montseny, Comunitat Minera Olesana, El Brot, Escola Elisabeth, Escola Jeroni de Moragas, Escola Marinada de Palau, Institució Escolar Sant Jordi i Sant Isidre de les Borges Blanques i Secció de Crèdit.

«**L'actitud emprenedora i innovadora**»: en aquesta categoria s'ha valorat l'emprenedoria com una actitud fonamental de les persones per potenciar la proactivitat de l'organització, tant en la seva dimensió empresarial com cooperativa. S'han atorgat els reconeixements a: APINDEP Ronçana, Celler Cooperatiu de Salelles, Celler Cooperatiu i Secció de Crèdit de Sant Miquel de Batea, Comunitat Terapèutica del Maresme, Cotecnica, Escola Gravi, Escola Guinardó, Fruits de

Ponent, SCIAS, Federació de Cooperatives d'Alumnes de Catalunya, Transports Urbans de Sabadell i Xarxa Agrosocial.

«**Intercooperació i internacionalització**»: s'ha posat de relleu la intercooperació, com a principi cooperatiu i també com a eix important per al desenvolupament de les cooperatives. Portada al nivells diferents, la intercooperació possibilita la millora del progrés socioeconòmic. S'ha reconegut les cooperatives següents: Actel, Agrícola i Caixa Agrària i Secció de Crèdit de la Selva del Camp-COSELVA, Cadí, Cellers Domenys i Secció de Crèdit, Cooperativa Obrera de Viviendas, Ecos Grup Cooperatiu, La Fura Continguts, LabCoop, Lesco-Laboratorio Electrotècnico, Unió Corporació Alimentària i Unió de Cooperadors de Súria.

Per últim, s'ha posat en valor «**l'ocupació de qualitat**» com un tret comú del cooperativisme, per la intensa vinculació de la persona a l'empresa, ja sigui sòcia o treballadora, i perquè l'aplicació dels principis i valors cooperatius milloren les capacitats de les persones possibilitant una conciliació més important, equitat i igualtat i per bé que totes les

cooperatives la impulsen, s'han distingit: Del Camp d'Ivars d'Urgell i Secció de Crèdit, Agrupació Pedagògica Tecnos, Jamgo, Indústries Waldes, Col·lectiu Ronda, Suara Cooperativa, Taller Àuria, CooDin, Industrial Gèneres de Punt John-fil i L'Oliviera.

Els reconeixements s'han dut a terme considerant el recorregut d'aquestes cooperatives al llarg de la seva vida. A voltes, la capacitat de sobreviure en un món de canvi i transformació permanent ja és prou important per reconèixer la trajectòria d'una organització, però quan es tracta d'organitzacions de petita o mitjana dimensió que per si soles no poden determinar l'avenir de la societat, el fet que hagin estat capaces de perdurar i agrupar-se amb altres ha portat que aquesta capacitat individual de transformar la societat hagi agafat una força i una dimensió transformadora que veiem a molts pobles i ciutats de Catalunya. Les cooperatives esmentades són exemples d'empreses que estan suposant **una llavor de transformació social per millorar-la i aconseguir augmentar el nivell de dignitat i de benestar de les persones.**

Foment Maialenc,

**100 anys de
cooperativisme
100%, objectiu
i eina**

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Cent anys de cooperativisme agrari i una salut de ferro fan de l'experiència de la Cooperativa del Camp Foment Maialenc un cas i opinió que cal considerar i tenir molt en compte. Governança democràtica i col·legiada, responsabilitat inexcusable de tothom, amb una visió clara i ferma de la funció social i econòmica, dels objectius i els propis límits.

La cooperativa Foment Maialenc és la productora d'oli més gran de Lleida, amb la marca Baró de Maials.

Nascuda per comercialitzar l'oliva arbequina, principal producte de la localitat, impulsada pel mestre del poble, Eliseo Salis Musté, nasqué al 1917 la Cooperativa del Camp Foment Maialenc, SCCL, avui una empresa moderna i estructurada (la més gran productora d'oli de Lleida, amb la marca Baró de Maials), que comercialitza també ametlles i cereals, al temps que dona cobertura als socis (petits i mitjans propietaris de terres) amb la secció de crèdit (que manté un fons de 22 milions d'euros), abonaments i fitosanitaris, subministrament de gasoil i maquinària agrícola, a més del servei a l'agrobodega.

Amb més de 900 persones sòcies, generalment unitats familiars, ha estat l'única empresa que s'ha mantingut al poble. Va impulsar la creació de la denominació d'origen protegit Les Garrigues, al 1975, també d'una cooperativa de segon grau per comercialitzar fruits secs i, ara, una altra per a l'oli.

Trencant amb la imatge de població envellida i malgrat els problemes

reals de migració de la gent jove cap als nuclis urbans, el consell rector és molt jove, amb una mitjana d'uns 40 anys, tothom treballador en actiu; i manté la tradició de cobrir les responsabilitats de forma col·legiada i compartida.

En els orígens, els principis i valors bàsics hi ha les eines per fer el bon cooperativisme; d'això, a Maials n'han tingut cura durant aquests 100 anys i la cooperativa ha funcionat sempre bé, de manera que ha esdevingut un exemple.

Els canvis econòmics, com a cap la globalització, amb l'increment i predomini de la finança i de la deslocalització d'empreses i producció pel món, han agreujat el trencament de les relacions socials de proximitat i solidaritat existents, deixant en el buit i la solitud l'individu, suposadament racional, que en la lluita per la defensa només dels seus interessos particulars produiria inconscientment el progrés social i l'equilibri del mercat, en la forma d'una ideal assignació «eficient» dels recursos. La realitat, però, és ben altra i el co-

Pastís de celebració del centenari de la cooperativa del Camp de Foment Maialenc.

operativisme, avui com ahir, «va en contra d'això, posant pel davant la gestió democràtica i equitativa dels recursos, el compromís social i la solidaritat», explica Joan Segura, soci de la cooperativa, membre del consell rector durant 30 anys, 22 dels quals com a president.

Amb un segle de treball i experiència d'èxit, sense cap daltabaix ni greus problemes, la Cooperativa del Camp Foment Maialenc, SCCL, s'ha guanyat a pols el fet de ser referència i exemple a tenir en compte o senzillament imitar, tot i les característiques i peculiaritats d'una cooperativa agrària de petits productors propietaris dedicats a l'oli, els fruits secs i els cereals. És un perfil que guanya rellevància en moments en què altres propostes, més o menys «innovadores», han aconseguit enfonsar o malmetre altres cooperatives i deixar el prestigi del model molt baix.

Com es pot arribar a aquesta edat amb una salut de ferro i encara creixent, és una proposta que hom podria intentar anar esbrinant si es

té en compte que, tal com garanteixen els documents (conservats a la seu de la cooperativa) i les declaracions de protagonistes, mai s'hauria deixat de tenir present, i molt clara, una visió del món cooperatiu agrari, o sigui de la seva funció i paper social i econòmic; de la finalitat i objectius, així com dels mateixos límits, incloent-hi la mida de l'organització, per a no posar en perill la pròpia organització i el seu caràcter assembleari i democràtic.

«El model cooperatiu, el que la nostra cooperativa practica des de 1917, avui per avui continua sent viable al 100 %, com ho estem demostrant nosaltres fins ara. I no només viable, sinó que funciona molt bé», sentència sense matisos Joan Segura. «Es pot i cal continuar fent exactament el mateix, amb els mateixos estatuts; i així pot funcionar qualsevol cooperativa sigui agrària o no».

La peça clau, emfasitza, és la responsabilitat i la participació de les persones associades. Responsabilitat del tot, no només d'un capital social simbòlic o d'una petita part de

la producció pròpia. La participació és l'altra cara d'aquesta responsabilitat.

En relació amb els problemes d'algunes cooperatives, tot comparant amb la pròpia, l'expresident afirma que una cooperativa no pot entrar a la lluita de la dita competitivitat sense haver de vendre l'ànima: «En un món globalitzat difícilment es pot ser tan competitiu». Hi ha casos que a partir d'una cooperativa s'ha posat en marxa un projecte empresarial,

“

En els orígens, els principis i valors bàsics hi ha les eines per fer el bon cooperativisme; 100 anys avalen la proposta

encara i que separant l'una de l'altra, de manera que es preservi la primera. És clar que l'empresa nova ja no té res de cooperativa i, en tot cas, cal veure encara el camí d'aquesta opció. No ha estat, però, aquesta l'opció de la cooperativa de Maials, on no falten els recursos econòmics per aventurar-se. «Però l'equilibri cooperatiu», subratlla Segura, «és no tenir ni guanys ni pèrdues».

Defensa que la majoria de les cooperatives que han caigut és perquè «no han complert ni tan sols la llei de cooperatives, o sigui, el soci ha d'aportar tot el producte a la cooperativa». Només una mala gestió i la manca de responsabilitat dels socis pot explicar la caiguda, en la mesura, per tant, que es deixa de ser cooperativa. «No pot ser que una cooperativa, la seva secció de crèdit, faci fallida i els socis no en sàpiguin res». La cooperativa és una opció lliure que comporta compromisos: «en cent anys, que jo sàpiga, en aquesta cooperativa no hi ha hagut cap impagat».

«D'altra banda, política, partits i cooperativa», apunta, «són espais que convé mantenir separats. És una conclusió molt concreta de l'experiència a Maials». Com a mínim, en dos sentits. El primer, entenent

“

«Les cooperatives que han caigut és perquè no han complert ni amb la llei de cooperatives ni amb els principis bàsics»

que són espais on les persones es relacionen de forma diferent, i que es pot ser rival polític o electoral i, al temps, soci cooperativista sense conflicte. Aquesta ha estat la norma de relacions durant els 100, amb guerres, dictadures i altres calamitats pel mig.

Segon, pel que fa a les dinàmiques d'un món i l'altre. A diferència de la pressió actual per la limitació de mandats de càrrecs polítics, al món cooperatiu, «si el consell ho fa bé no té per què tenir un límit, els socis són sempre els mateixos, els responsables de tot, i el que cal canvia és el gestor o gestors».

Ampolla d'oli del centenari.

Joan Segura amb la placa commemorativa dels 100 anys de la cooperativa.

Amb sa orgull, sense cap supèrbia, aquest cooperativista de la Terra Ferma afirma i proposa que Maials és un «model a seguir, ho he dit moltes vegades; i no és un cas molt estrany, sempre dic el mateix: amistat, respecte i lluitar tothom a una», per sobre de les discussions, sanes i naturals, que sempre hi ha. I quan parla de «d'oposició» vol dir «voler fer millor les coses, criticar constructivament».

En tot cas, l'òrgan màxim és l'assemblea anual, «que se n'haurien de fer més», i control i transparència totals, amb elecció bianual dels càrrecs. Després, es fan assemblees informatives i de les diferents seccions. La filosofia d'aquests 100 anys és la mateixa, per sobre de canvis tecnològics, socials i polítics: assemblea sobirana com a principal argument, comptes clares i responsabilitat de tothom.

L'ENTREVISTA

Joan Lluís Jornet:

Un personatge històric que voldries conèixer:

Jesús de Natzaret

Una lectura imprescindible:

El llibre de la vida

Un perfil de Twitter que no pots deixar de seguir:

No en tinc ni en vull tenir

No podries viure sense:

amistat i amor

Encara tens pendent:

aprendre a renunciar, en favor del comú, amb alegria

El cooperativisme és:

la millor forma per organitzar la producció de béns i serveis i la pròpia vida

Jordi Pujol Moix:

Un personatge històric que voldries conèixer:

Gandhi

Una lectura imprescindible:

Sàpiens. Una breu història de la humanitat, de Yuval Noha Harari

Un perfil de Twitter que no pots deixar de seguir:

Cap

No podries viure sense:

la família, els amics i amigues.

Encara tens pendent:

aprendre

El cooperativisme és:

una excel·lent opció per a una societat més justa

Joan Lluís Jornet i Jordi Pujol, el nostre nom només podia ser descriptiu

Montse Pallarés
@montpallares

Joan Lluís Jornet Forner i Jordi Pujol Moix són dels socis fundadors del despatx d'advocats laboralistes Col·lectiu Ronda. Avui hem parlat amb ells per veure el col·lectiu des d'un vessant més recòndit i particular. Molta gent coneix la història del Col·lectiu Ronda, que ha estat una institució a casa nostra, des de l'inici a començament dels anys setanta, però no és tan comú poder llegir sobre anècdotes, pors i alegries de primera mà.

Com va sorgir el nom del Col·lectiu Ronda?

Jordi Pujol i Moix (JPM): Una de les coses que més fèiem era parlar. Treballàvem moltíssim, però també xerràvem molt. Escriure no gaire, tot s'ha de dir i amb el nom, com no podia ser d'una altra manera tenint en compte el nostre tarannà, va haver-hi un d'aquells debats que duren dies i dies. I van sortir tot de noms, com ara Primer de Maig, Octubre i altres de caire similar que no era gaire assenyat fer servir en aquells moments.

Josep Lluís Jornet (JLLJ): Però vam arribar a la conclusió que el nom no havia de ser descriptiu del que fèiem, perquè això era posar-li les coses molt fàcils als grisos. Després de molt de debat i de qüestionar-nos els pros i els contres, van prendre la determinació que el nom només podia fer referència al lloc on ens estàvem. I la policia ja ho sabia, on érem. Per tant, si teníem el despatx a Ronda de Sant Pere, doncs el nom havia de ser Col·lectiu Ronda. La decisió va ser unànime i el tema no era en absolut intranscendent. La qüestió de la seguretat era un tema molt important, i no només per la policia, i ens obligava a tenir un protocol de mesures adients. Quan va tenir lloc la matança d'Atocha, el gener del 1977, ens va arribar informació a través d'un col·lectiu de treballadors de Telefònica que també ens volien atacar a nosaltres. Ens van dir que havien sentit una conversa entre feixistes que deien: «ara li toca a Barcelona» i, naturalment, tots els números ens els van atribuir a nosaltres.

JPM: A un altre company també li va arribar que ens diguessin que anéssim preparant els nostres taüts.

JLLJ: Vam comprar un gos. Un pastor alemany, i el vam ensinistrar. Ens va costar 80.000 pessetes de l'època. I estava especialment preparat per reaccionar davant d'un tret. I s'havia de tirar a sobre de qualsevol que tragués una pistola. A més, de comprar el gos, vam contractar un professor de judo i cada dimecres entrenàvem. Vam haver de comprar un tatami. A banda d'aquestes mesures de seguretat, vam instal·lar a totes les taules del despatx un timbre que quan el tocaves sonava per tot arreu. Vam elaborar un pla de seguretat i també teníem un lloc anar a trobar-nos per si passava alguna cosa.

JPM: Quan va tenir lloc el cop d'Estat del 23F jo era a Mataró, i el Pep Manté va anar a fer un cop d'ull al quarter de la guàrdia civil (que era una de les coses que estaven prohibidíssimes en el nostre protocol de seguretat, com et pots imaginar). I el Pep va veure tots els guàrdies civils formant al pati. I vam decidir que

66

«No només vam muntar cooperatives, també vam muntar una federació de cooperatives: la FACTA: Federació Autònoma de Cooperatives de Treball de Catalunya»

haviem de marxar. En Pep, si no recordo malament, va anar cap a la frontera i jo vaig marxar cap a Barcelona amb un passant que visitava amb mi a Mataró.

La gent que necessitava assessorament o ajuda, com es posava en contacte amb el Col·lectiu Ronda?

JPM: El boca-orella era el que funcionava. Però quan comencem a treballar, ja ho fem amb un nucli de clients. Quan es constitueix el despatx, ja hi són els expedients de Mataró, els de Cerdanyola, els de Guinardó, que eren quatre, els del Gasch que eren bastant més que quatre (en devia tenir 100 o 200), etc. No vam començar de zero.

JLLJ: No hem d'oblidar la part política.

JPM: Si nosaltres l'any 1977 tenim el pamflet dels cinc punts de Bilbao: unitat, independència, globalitat, democràcia directa (l'assemblea per a la presa de decisions) i anticapitalisme. Era el reclam fonamental. Perquè tots els grups i els corpuscles podien estar d'acord amb aquests punts. I tenien una certa tendència a venir al despatx. Això era bàsic

i fonamental, però també hi havia el boca-orella.

JLLJ: El que seria ara l'esquerra extraparlamentària venia al despatx. Tot el que era el sector crític a l'esquerra de Comissions, tots tenien relació amb el despatx. Què passa? Que nosaltres sí que teníem cura de no ser els seus assessors oficials.

I com ho fèieu?

JPM: Quan ens dèiem, és que tu has de ser l'advocat del meu sindicat, dèiem que no. Tampoc era que es plantejés així directament. En la relació ja es veia que nosaltres no volíem ser els assessors oficials d'algu en concret perquè automàticament no podríem ser els assessors d'algu altre. Nosaltres havíem d'actuar amb independència i un eix del que creiem que és la nostra feina consisteix a mantenir aquesta independència. I també, ens havíem de mantenir en la rereguarda. Mantenir-nos en la rereguarda és un fet inherent a la nostra professió.

JLLJ: No érem nosaltres qui havia d'agafar les regnes de la lluita. Havíem d'estar al darrere. I estar al darrere vol dir del tot. Nosaltres érem els defensors dels treballadors, però era la classe obrera la que havia de fer la revolució, no els seus advocats.

I el fet que el col·lectiu es constituís com a cooperativa va ser una decisió que us va costar de prendre o va ser fàcil?

JLLJ: Teníem una organització absolutament inadequada per la feina que fèiem: jo era el titular del contracte de lloguer, el Josep Maria Gasch era el titular del personal contractat i allò era un galimaties que no es podia aguantar. I nosaltres pensàvem que la classe obrera havia de fer la revolució i quan uns treballadors venien i es constituïen en cooperativa per continuar amb la seva feina, nosaltres els fèiem fora del despatx, els expulsàvem. Perquè passaven a ser empresaris, i els empresaris eren el dimoni. Pensàvem que els treballadors que havien de fer la revolució, si passaven a ser empresaris ja no la farien.

JPM: Però no ens va costar ser cooperativa, al contrari. El problema era que no assessoràvem cooperatives. La gent ens deia: «tu ets cooperativa i a mi no em deixes ser com tu?» No és que no deixéssim que la gent es constituís en cooperativa, és que nosaltres només assessoràvem obrers. I si es feien cooperativa, els fèiem fora del despatx. Nosaltres ja funcionàvem en assemblea i teníem un equip que prenia les decisions en conjunt. Ens

vam transformar en cooperativa l'any 1980 perquè era la forma jurídica que més s'adeia amb el nostre ideari i també perquè era la que permetia el vot igualitari. Si ens haguéssim constituït com a societat d'advocats, això no hauria estat possible (perquè segons les normes del Col·legi d'Advocats, el vot dels advocats i de la resta de persones treballadores no podia ser igual).

Però arriba un moment que comenceu també a assessorar cooperatives.

JLLJ: Sí, però és que hi ha una sèrie de cooperatives que més que clients, són amics: Mol-matric, per exemple. Jo vaig començar a exercir a Santa Rosa, a Santa Coloma de Gramenet, perquè el Salva em va muntar un despatx allà. I jo hi anava un cop per setmana. Aleshores, quan uns anys després, va tenir un problema, va venir a veure'ns. Després vam estar 7 o 8 anys seguint un procés de lluita molt

“**«Nosaltres pensàvem que la classe obrera havia de fer la revolució i, si es constituïen en cooperativa, passaven a ser empresaris, i els empresaris eren el dimoni»**

Jordi Pujol i Joan Lluís Jornet a la seu del Col·lectiu Ronda de Barcelona, al carrer de Trafalgar, durant l'entrevista.

llarg amb Bruguera. La primera capitalització dels treballadors que estaven allà, que no sé si va ser de dos mil milions de pessetes, es fan sota el nostre control i del David Santacana i en dos mesos desapareixen els 2.000 milions i no sabem com. No vam poder esbrinar com havien des aparegut. Que és quan per segona vegada Bruguera s'enfonsa i comença la lluita més forta. I la lluita jurídica va durar cinc anys.

I això ens empeny no només a muntar cooperatives, sinó a muntar una federació de cooperatives i muntem la FACTA: Federació Autònoma de Cooperatives de Treball de Catalunya.

JPM: Amb les cooperatives teníem un problema, que eren les sancions. Nosaltres van crear un òrgan dins de la Federació pel qual, si una cooperativa feia fora algú injustificadament, la Federació havia d'arbitrar i discernir si tenia raó la cooperativa o si tenia raó el soci. Això es feia així perquè ni el despatx ni la cooperativa tinguessin l'última paraula.

JLLJ: Vam arribar a la teoria que les cooperatives que es posaven dins de la FACTA renunciaven a la norma disciplinària dels socis i la relegaven a aquesta comissió.

Com heu viscut vosaltres com a fundadors el canvi de local, el creixement de la cooperativa?

JLLJ: Nosaltres, tota la vida, et diria, des del principi, des de mitjans dels anys setanta, teníem una discussió brutal sobre la manera de créixer, sobre si havia de ser des de dins o des de fora. El que teníem prohibit era contractar un altre advocat. Perquè això volia dir apropiat-se de la plusvàlua d'un passant. Vam fer diversos intents, a partir d'un grup d'estudiants que es va posar en contacte amb nosaltres, d'ajudar a tirar endavant despatxos nous. Però o no tiraven endavant o tenien altres problemes i al final vam haver de rendir-nos a l'evidència i vam decidir que ampliaríem el despatx. I el col·lectiu es va començar a fer una mica més gran.

I un dia canvieu de local i veniu al carrer Trafalgar. Com veieu ara el col·lectiu, des de la certa distància que heu adoptat amb la jubilació?

JPM: La democràcia i el model cooperatiu continua sent el pilar del col·lectiu. Les persones que ara són a la cooperativa són més bones del que mai vam ser nosaltres tènicament. I a més tenen la mateixa passió que teníem nosaltres. Estem molt contents de veure com han evolucionat les coses.

LES COOP GARANTEIX QUE NINGÚ ES QUEDI ENRERE

1 DE JULIOL

95a Diada Internacional de les cooperatives

23è Dia Internacional de les Cooperatives de les Nacions Unides

ERATIVES XEN

Missatge de l'Aliança Cooperativa Internacional

En un moment en el qual la desigualtat de les rendes creix arreu del món, és bo recordar que hi ha solucions, i el model de cooperativa destaca entre totes. La seva definició acordada a escala internacional i el seu conjunt de principis i valors, les diferencien d'altres formats d'organitzacions d'emprenedoria. Aquests principis estableixen que la pertinença a una cooperativa és oberta, sense discriminació per a totes les persones que n'acceptin els requisits d'afiliació.

Aquesta adhesió oberta permet l'accés a la creació de riquesa i l'eliminació de la pobresa. Els resultats del principi cooperatiu en la participació econòmica dels membres: «Els membres contribueixen de manera equitativa al capital de la cooperativa i ho controlen democràticament». Com que les cooperatives estan centrades en les persones, i no en el capital, no perpetuen ni acceleren la concentració del capital i distribueixen la riquesa de forma més equitativa.

L'accés obert que les cooperatives proporcionen s'estén a tots els sectors comercials (empreses d'estalvi i crèdit, agricultura i pesca, adquisició de béns i serveis, atenció sanitària, habitatge, assegurances, prestació de serveis artesanals i industrials), allí on el mercat basat en el capital no respon a les necessitats de les persones i aquestes trien organitzar-se per si mateixes.

Més enllà de l'estructura de no discriminació de la mateixa cooperativa, també fomenten la igualtat externa a través del seu setè principi, «La preocupació per la comunitat». Atès que són basades en les comunitats, es comprometen al desenvolupament sostenible d'aquestes, en matèria mediambiental, social i econòmica. Aquest compromís s'evidencia arreu del món en el suport de les cooperatives a les activitats de les comunitats, en l'ús de proveïdors locals per beneficiar l'economia local, i en la presa de decisions tenint en compte l'impacte sobre les comunitats.

Malgrat el seu enfocament en les comunitats, les cooperatives també aspiren a portar els beneficis del seu model econòmic i social a tots els habitants del planeta. La globalització s'ha de fer mitjançant un conjunt de valors similar al del moviment cooperatiu; en cas contrari, genera més desigualtats i excessos que la fan insostenible, tal com ja hem vist.

Les cooperatives aconsegueixen resultats no com a organitzacions benèfiques, sinó com a organitzacions emprenedores d'autoajuda. Això els ha permès créixer en magnitud, a través d'estructures federades basades en la comunitat i oferint una creixent varietat de serveis en resposta a les necessitats dels seus membres. L'Observatori de Cooperació Mundial informa que només les 300 cooperatives més grans són responsables de més de 2,5 mil milions de dòlars americans dels beneficis anuals. Més de 250 milions de persones organitzen la seva manera de vida a través de cooperatives. Això suposa creació i distribució de riquesa a un alt nivell d'impacte. La pregunta sobre l'escalabilitat de les cooperatives s'ha respost de forma aclaparadorament afirmativa fa ja molt de temps.

Aquest impacte és un dels motius pels quals la UNESCO (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura) ha afegit recentment les cooperatives a la seva llista de patrimoni cultural intangible de la humanitat. La UNESCO va establir la llista en el 2003 per reconèixer que l'experiència humana no es defineix solament per llocs i monuments tangibles, sinó també per pràctiques i tradicions. Un estat membre ha de fer la nominació, i Alemanya va presentar el cas del reconeixement de les cooperatives, subratllant que les cooperatives «lluiten per un desenvolupament més just dels processos de globalització».

És important assenyalar que la desigualtat de les rendes no és l'únic problema amb el qual s'enfronta el món. Les dones en concret i els grups minoritaris sovint veuen com se'ls denega l'accés a activitats essencials per millorar la seva situació de vida. La no discriminació definida en els principis cooperatius és multidimensional: de gènere, social, racial, política i religiosa, la qual cosa garanteix que ningú es quedi enrere.

En aquest Dia Internacional de les Cooperatives, l'Aliança Cooperativa Internacional fa una crida a les cooperatives d'arreu del món perquè reflexionin sobre la misèria causada per l'augment de la desigualtat, perquè tornin a comprometre's a garantir la igualtat en totes les seves comunitats, i celebrar la contribució de les cooperatives per fer del món un lloc millor. La plataforma «Coops for 2030» (Cooperatives per 2030, www.coopsfor2030.coop) ofereix a les cooperatives la possibilitat de comprometre's a la implementació dels objectius de desenvolupament sostenible, i l'Aliança Cooperativa Internacional anima totes les cooperatives a fer-ho.

Cooperació de proximitat

Montserrat Llobet i Abizanda

Economista i doctora en polítiques públiques i transformació social per l'IGOP (UAB)

Robert Axelrod (1986)¹, en el seu estudi sobre l'evolució de la cooperació, considera que la proximitat és una bona estratègia per estabilitzar-la, perquè facilita que les persones tornin a coincidir en el temps, es retrobin per establir relacions de confiança i continuïn cooperant.

Segons Julio Alguacil (2000)², el problema rau en el fet que les societats industrials separen les funcions socials bàsiques de residència, treball i consum en espais territorials diferents: els polígons industrials i centres comercials o de negocis estan dissenyats per al treball; els nous habitatges es construei-

xen en barris dormitori on el comerç és testimonial i, per tant, la vida social és ben pobre; i els centres comercials i d'oci (dins o fora dels nuclis urbans) es troben aïllats dels espais de residència. Es tracta d'una organització social que converteix la dinàmica diària en un deambular per zones de pas on el rellotge marca el ritme dels horaris i no queda espai per a la trobada, la reflexió, la deliberació veïnal sobre les qüestions comunitàries i, en definitiva, per a l'ajuda mútua o la cooperació.

Es tracta d'un model d'organització que promou el desplaçament quotidià

de persones fins al seu centre de treball amb vehicles perquè escurcen el temps de desplaçament, encara que provoquen importants danys ambientals i en la salut de les persones, costos econòmics per a les famílies i les administracions públiques encarregades de la construcció i el manteniment de les vies de comunicació, i dificultats per conciliar la vida laboral i familiar-personal a mesura que s'allarga la distància entre el lloc de residència i el centre de treball, a més de la desconexió que genera entre les persones i el seu barri de residència, i que afecta directament la cohesió social de la ciutadania (Llobet, 2014³).

La separació d'espais on es realitza cada funció social ens allunya a escala veïnal perquè, en el dia a dia, cadascú anem a la nostra per arribar a l'hora a la feina, acompanyar la canalla a l'escola, estar pels més grans de la família, comprar el que ens fa falta..., i els carrers del barri on vivim estan pensats perquè hi passin els cotxes, no pas com a espais de trobada, i per tant pràcticament no coneixem el nostre propi veïnat i costa trobar espais de cooperació comunitària. Un intent de crear aquests espais és el projecte de La Borda, en què diverses famílies s'ha posat d'acord per disposar d'habitatges amb espais comuns que enriqueixin la vida particular amb la cooperació comunitària, encara que sigui amb el veïnat de la pròpia comunitat, perquè aconseguir barris cooperatius encara és molt més difícil, amb la separació de funcions socials en què es basa la societat.

Aquesta desconexió a escala veïnal-local (barri) també ens allunya a escala veïnal-global (planeta), perquè consumim productes que poden venir de l'altra punta del món sense saber en quines condicions s'han produït i quines implicacions comunitàries han tingut. Per altra banda, la dinàmica competitiva del comerç internacional, basada únicament en els preus, ens porta a consumir productes que venen de ben lluny, quan molts podem trobar-los ben a prop. Avui mateix podem anar a un supermercat i trobar-hi solament lleties dels Estats Units, quan a Catalunya es produeixen lleties.

Certament hi ha grups de consum responsable que, en l'alimentació, aconsegueixen establir relacions i productes de proximitat; però, dins de la despesa global de les famílies i de la societat en general, tenen encara un pes molt petit. Ara bé, les experiències de consum responsable són molt importants perquè ens permeten observar les limitacions del model actual i pensar en la manera de superar-les per tal de generalitzar el consum responsable d'aliments i ampliar-lo a la resta de consums.

Observant el nostre model d'organització social constatem que està dominat per la dinàmica competitiva i que les funcions socials de residència, treball i consum es troben dintre d'un gran mercat on, per participar-hi, cal disposar de diners. Els ingressos provenen bàsicament del mercat de treball i aquest generalment no valora les persones (majoritàriament dones) que tenen cura de familiars dependents com la mainada i la gent gran, persones amb alguna discapacitat (física, intel·lectual, mental, neurològica, dolor crònic...), persones immigrades amb dificultats de comunicació i altres excloses per altres motius (maltractaments, expresidàries, drogodependents...). Per tant, aquelles persones que no poden trobar feina remunerada passen generalment a dependre dels familiars que sí en tenen, i totes plegades depenem bàsicament del mercat del treball.

LAURA NIUBÓ

La dinàmica competitiva converteix el sistema en una gran sínia, com aquelles que els hámsters fan rodar, però gegantina i invisible, encara que ben real. El motor del sistema és el mercat de treball (el treball autònom i el fet per compte aliè) i l'ambició de les persones més riques i la desesperació de les més pobres fa que la sínia rodi cada cop més de pressa, fent un efecte de centrifugació que expulsa totes aquelles persones que es troben en inferioritat d'oportunitats i dificulta que s'hi puguin tornar a enganxar.

Axelrod (1986) es basa en la teoria de jocs per explicar que defraudar i cooperar són contraris, que defraudant solament s'aconsegueixen més guanys per a la persona que juga, mentre que cooperant hi surten guanyant totes les parts. Seguint els principis inspiradors dels Pioners de Rochdale⁴, podríem dir que el repte se centra a substituir la dinàmica competitiva per la dinàmica cooperativa a escala local, per tal de millorar la qualitat de vida de les persones a escala global, atès que l'economia ja està totalment globalitzada.

Ens referim a la nostra societat anomenant-la *societat de consum* perquè la divisió i l'especialització del treball fan que la unitat familiar no sigui autosuficient i determina que haguem d'intercanviar els guanys del nostre treball per béns i serveis. Així la nostra vida quotidiana gira a l'entorn d'aquest intercanvi. Llavors la transformació social cap a una millor qualitat de vida ha de passar necessàriament per capgirar el consum de manera generalitzada.

La creació d'associacions de consum responsable a cada barri, en complicitat amb el que queda del petit comerç, i les noves iniciatives de comerç responsable, podrien abastir les famílies de productes ecològics i de comerç just produïts per cooperatives, etiquetats també en català, amb envasos sostenibles, de proximitat i en la proximitat veïnal, alhora que generar espais de trobada propers que facilitin l'ajuda mútua, la cooperació, la intercooperació i, en definitiva, la construcció d'una democràcia d'alta qualitat.

1- AXELROD, Robert (1986). *La evolución de la cooperación. El dilema del prisionero y la teoría de juegos*. Madrid, Alianza Editorial.

2- ALGUACIL, Julio (2000). *Calidad de vida y praxis urbana: nuevas iniciativas de gestión ciudadana en la periferia social de Madrid*. Madrid, CIS / Siglo XXI.

3- LLOBET, Montserrat (2014). *¿Qué es la responsabilidad social de las organizaciones? ¿Cómo se mide?* Dictus Publishing.

4- Els Pioners de Rochdale estan reconeguts i acceptats internacionalment com els fundadors de la cooperativa moderna i els orígens del moviment cooperatiu <http://www.cooperativestreball.coop/qui-som/historia/pioners-rochdale>.

Montse Pallarés
@montpallares

UNA CONVERSA AMB SUSAN GEORGE

Susan George va néixer l'any 1934 als Estats Units i malgrat la seva edat encara continua activa políticament. La publicació de l'Informe Lugano, l'any 2000, la va posar a la palestra de l'activisme alterglobalitzador. Ha estat presidenta d'ATTAC a França i avui dia continua viatjant en representació de l'associació.

El passat dia 3 de maig a la nit vam poder trobar-nos amb ella per fer-li unes preguntes. Malgrat que acabava d'arribar en avió a Barcelona i que estava cansada i que l'endemà havia d'assistir al Parlament de Catalunya, ens va rebre amb cordialitat.

El dia 4 de maig Susan George va assistir al Parlament de Catalunya, amb la Campanya #niCETAniTTIP, que va presentar una declaració amb el suport dels municipis, sindicats i els grups parlamentaris CSQEP, CUP i ERC.

La Declaració recull les conclusions de la jornada de treball sobre els tractats de lliure de comerç que ha tingut lloc al

Parlament i es fa ressò de les preocupacions sobre els impactes que l'aprovació de CETA i TTIP tindran sobre els drets socials, laborals, ambientals, etc. I ratifica els punts següents:

«Ens ratifiquem un cop més en la necessitat d'un període d'informació i debat públic en el qual tant els sectors socials i econòmics com les administracions públiques afectades per aquests tractat puguin participar i conèixer totes les implicacions i impactes que pot comportar. Considerem que, més enllà de la ratificació o no del CETA, el procediment emprat ens planteja una qüestió de qualitat mínima de la nostra democràcia, així com de manca de respecte a la ciutadania i a la resta d'institucions públiques implicades.

»En conseqüència, demanem la suspensió del procediment endegat per a la ratificació del CETA, la retirada del projecte remès pel Consell de Ministres a les Corts i l'obertura d'un nou procediment amb la participació de tots els actors implicats.»

Trump es va desfer del Tractat Transpacífic però, malgrat que es va mostrar en contra del TTIP, el tractat no és mort, ni molt menys. Com creu que evolucionarà la política econòmica dels Estats Units en aquest aspecte? I com creu que això afectarà les negociacions per tirar endavant el TTIP?

Crec que Trump intentarà tirar endavant el TTIP. Pensa que és un bon negoci i ell és un home de negocis. El tractat és un gran negoci per a les grans empreses i el capital i no el deixarà enrere. Entre els seus objectius hi ha fer homogeneïnes les diferents economies europees i dels EUA, que l'economia i el capital estiguin per damunt de les lleis estatals.

Però si el TTIP s'aprova no només patiran les lleis estatals, també els drets humans, el medi ambient, l'ecologia... L'opacitat és una característica de les negociacions del tractat perquè a les grans corporacions no els interessa que se'n conegui el contingut. Perquè és un tractat que s'està fent a la seva mida, per a elles. L'administració de Trump, malgrat les aparences de voler fer la competència a les economies estrangeres, no deixarà perdre una ocasió com aquesta. Probablement ara les coses aniran més lentes, amb tot el moviment i els activistes que hi ha en contra, però això no vol dir ni que les negociacions estiguin aturades ni que ho estaran en el futur si no es continua amb l'oposició i la lluita.

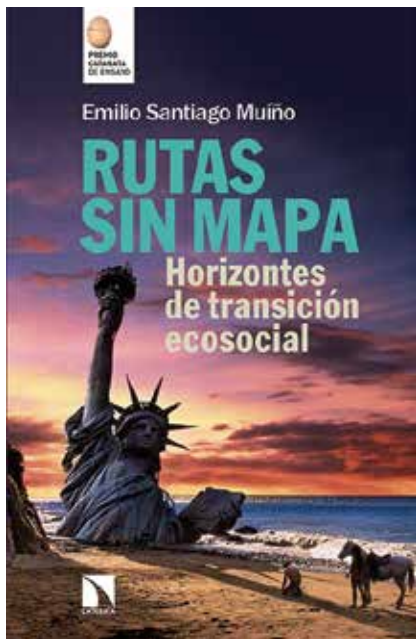
I en l'hipotètic cas que Marine Le Pen guanyés les eleccions a França com creu que actuaria?

Ni m'ho esmentis. No vull ni pensar que això sigui possible. Seria un desastre per a França i un desastre per a Europa. No entenc en què està pensant alguna esquerra a França demanant l'abstenció. L'any 2002 durant la segona volta de les presidencials, entre Jacques Chirac i Jean-Marie Le Pen el país sencer es va mobilitzar perquè un partit i un candidat d'extrema dreta no sortís elegit a les presidencials. El que està passant ara és inconcebible des del meu punt de vista i comporta una gran irresponsabilitat. No ens podem permetre que Le Pen guanyi les eleccions a França, ni per França ni per la resta de països.

Si Le Pen guanyés les eleccions a França, cosa que no passarà, que no pot passar, no tinc molt clar què succeirà amb el TTIP. Marine Le Pen ja va llançar una campanya contra el TTIP fa un parell d'anys, acusant-lo de coses molt semblants a les que l'acusem nosaltres. Al final, el Front Nacional vol aconseguir el vot de certa esquerra descontenta, que no té per què ser feixista ni xenòfoba, però que ho acaba sent moltes vegades.

La nostra esperança és que la gent posi seny i finalment vagin a votar contra la ultradreta.

Horitzons de transició ecosocial

Josep Busquets
Cooperativa cultural Rocaguinarda
@Rocaguinarda

Llibre guanyador del premi Catarata de Ensayo. S'ho ben mereix. Comença amb una cita de José Sacristán de Lama: «Si se reduce el consumo el sistema no funciona y si no se reduce se agotan los recursos». Un anunci declaratiu. Ens situa a un més que probable col·lapse civilitzatori bifurcat amb un aterratge d'emergència. Una situació insostenible; l'ofec intern del procés d'acumulació capitalista. Els límits que troba el capital per reinvertir-se amb altes taxes de benefici, planteja uns canvis en profunditat que necessàriament ha de repercutir en tot, especialment la manera de produir i consumir. Els hàbits i costums, que portem adherits, ens els haurem de treure, agradi o no. Foragitant les inèrcies que tenallen per passar a ser imaginatius i creatius.

Santiago, de manera entenedora, fa una anàlisi dels camins clàssicament transitats fins ara per part d'una societat satisfeta, si no fos per l'entorpirment d'una crisi que no valora degudament i que sense ser-ne conscient urgeixen noves rutes sense mapes previstos.

Exposa la irracionalitat estructural del capitalisme com l'economia neoclàssica, aquesta es basa en una inversió ontològica: en lloc de concebre l'economia com un subsistema de la societat i a la vegada, de la biosfera, opera al contrari i entén el món físic com un subsistema de l'economia. L'economia ens fa viure el món al revés. En relació amb el desenvolupament humà, la inversió ontològica s'expressa en el fet que és l'obtenció dels beneficis la primàcia del procés econòmic, i les necessitats humanes

només se satisfan com un dany col·lateral de l'augment de la massa global de la plusvàlua.

Ens parla de la «crisi de saviesa» a l'hora d'enfrontar-nos als reptes comuns de futur, assistint a processos de degradació. Les lleis de competitivitat, que ens imposa el sistema del capital, generen sabers fragmentats i tancats dins d'àmbits d'experts, això fa que minvi les capacitats per un coneixement reflexiu de síntesis. El finançament històric de la societat de l'espectacle pot conviure-hi, sense pertorbar-se amb la seva condemna a mort programada. Un nou obscurantisme alienant que ens afecta a tots. Cal sortir-ne.

La tesi es basa en –i això ho tenim davant nostre, si ho volem veure–, la submissió estructural de la política al mercat, aquí comença el calvari, i es fa la pregunta «quins són realment els marges en l'esfera política per actuar com a centre de la regulació social en el segle XXI, i per tan com a sala de comandaments de la transició civilitzadora?» Davant d'això deixa caure algunes idees bàsiques, dibuixant almenys el problema en les seves línies fonamentals. Diu: encara que el socialisme aspirava a inaugurar un patró civilitzador, dirigit conscientment, el seu fracàs evidencia que queda molt lluny de les seves pretensions. El socialisme real ha demostrat ser un projecte agorafòbic, amb pànic al mercat, el refús tradicional de les direccions comunistes a les relacions de mercat va tenir components ètics, amb ressonàncies culturals profundes, i també polítics, això segueix sent un nus no resolt, com a punt de partida.

«L'economia ens fa viure el món al revés, les necessitats humanes només es satisfan com un dany col·lateral de l'augment de la massa global de la plusvàlua.»

Ens parla de *ciutats en transició* davant d'un col·lapse socioecològic. Què es pot fer? Com podem organitzar aquest canvi perquè sigui un canvi alliberador?, no ens val una escapatòria rural com una millor opció de vida. Les ciutats poden ser vulnerables, si, però són realitats físicosocials i culturals amb una enorme riquesa social i humana, que no podem descartar, permet una flexibilitat per adaptar la seva morfologia al nou model productiu i cultural que ha d'emergir a mesura que aprofundim en el segle xxi. Afirmar «es tracta de dinamitzar un ampli conjunt de respostes col·lectives, emanades des de comunitats locals i amb un fort component d'autoorganització popular, que siguin capaços d'enfrontar-se amb originalitat davant el canvi climàtic, la fi de l'energia barata i les seves implicacions socioeconòmiques, altrament dit descens creatiu». Planificar l'inevitable declivi energètic.

Treballar la *resiliència* amb alta capacitat d'adaptació, això suposa un gir de 180 graus en l'imaginari del que és la transformació social. Treballar solucions creïbles i apropiades,

relocalització productiva, visionar i visibilitzar, inclusivitat amb una relació facilitadora, conscienciació amb una clara vocació d'actor pedagògic i *factors psicosocials* pel canvi. Aquests, els cita com a principis o idees força d'acció genèrics, aplicats i adaptats dins un moviment fortament descentralitzat de treball. També adverteix sobre les tendències negatives del localisme, l'apoliticisme, la idea de la inclusió social sense límits. Tot això referit a les ciutats en transició.

Indica «en el segle xxi un dels grans reptes de les nostres societats és reconvertir el seu metabolisme social, avançar cap un mode de regulació dels nostres intercanvis energètic-materials com els ecosistemes que reverteixin el procés d'extralimitació que avui estem immersos», això voldrà dir reducció dràstica de l'escala d'aquest metabolisme, amb processos naturals sostenibles que diu «passa de una lògica centrífuga i expansiva a una lògica centrípeta i molt més assentada en realitats locals i regionals, això és: Descarbonització de la matriu energètica. Revisió i fre

dels programes econòmics en marxa. Fort impuls a l'ecoeficiència, estratègia ecològica de redisseny industrial. Relocalització i desglobalització. Nou model de transport. Desenvolupament de la sobirania alimentària mitjançant l'agricultura ecològica, Replantejament dels usos del sòl, respecte de la biodiversitat canvi de les relacions ser humano-natural, Reparació de ferides ecològiques i debat social sobre la tècnica».

Avança tot seguit vers la transformació del sistema socioeconòmic i politicojurídic, amb tot un seguit de camps a treballar, cabdals per seguir entenent el creatiu treball de l'autor, que per raons d'espai no puc estendre'm. Segueix parlant de l'imprescindible canvi de paradigma cultural, importantíssim, que tot plegat significa, per passar finalment per un capítol que el trobo esplèndid, titulat «Vots col·lectius de luxosa pobresa», en ell combina amb rotunditat i fermesa sobre el canvi necessari amb un toc de poesia que el fa senzillament deliciós, tancant-lo com una veritable joia per llegir i conscienciar ara.

SANTIAGO MUIÑO, Emilio

Rutas sin mapa. Horizontes de transición ecosocial.

Libros de La Catarata, 2016

ISBN: 9788490970973

144 pàgines

ROCAGUINARDA
Cooperativa Cultural

Aquest llibre el trobareu a la llibreria
de Rocaguinarda cooperativa cultural
www.rocaguinarda.org

Asma, un símptoma relacional

Anna Delatte

Psicòloga sistèmica i grupoanalista
@COS_cooperativa

Des de l'enfocament sistèmic, el símptoma o malestar físic o emocional té cabuda dins d'un sistema per tal de recuperar l'equilibri de l'entorn i d'un mateix. Sovint el símptoma es desenvolupa en un moment vital i queda après com un automatisme davant d'escenes ressonants, s'activa davant de situacions que recorden aquell moment d'experimentar la impressió. La persona que ha vist un lleó, fugit corrent davant el pèl d'un gat.

El Dan descriu el símptoma d'aquesta manera, diu que sent una contracció al pit i s'assenyala el diafragma fent un moviment amb la mà estesa fins a convertir-la en un puny. És asma.

Entén que als ulls d'un psicoterapeuta la mort de la seva mare als dos anys i mig per suïcidi pugui ser una dada rellevant a l'hora de fer una hipòtesi al voltant de la funció del símptoma, aleshores dues germanes grans i el pare són les que tenen cura d'ell; això ja ho té elaborat i el que sent és que ha hagut de carregar amb el patiment de la família però que ell va estar protegit per diferents adults davant la irascibilitat d'una mare amb la qual no es va poder arribar a vincular.

Des de la psiconeuroimmunologia, així com des de la medicina tradicional xinesa, l'asma sol partir d'un sentiment de «por vital». Aquesta por vital s'ha configurat a través de l'espai que ocupes en el sistema, per tant, és una por que té a veure amb un conflicte amb una altra persona molt vinculada; en el cas que ens ocupa podria tractar-se del malestar i la preocupació de les germanes que agafen el relleu de la mare després de la seva mort. Aquest tipus de relacions són descrites per expressions com «l'amor que ofega», i fan referència a un conflicte relacional de la persona que té cura de l'infant, aquesta no

sap com gestionar l'amor, i el confon amb preocupació (sobre). Com si estimar fos acaparar l'altre i no poder-se'n deslligar. El nen o la nena no es pot sentir segur perquè està fusionat amb emocions del progenitor que es tradueixen en pors vitals que projecta cap al fill. En l'adult aquesta situació li pot generar una nostàlgia d'un amor (normalment matern) perdut, anhelat, mai satisfet.

Té una segona hipòtesi, diu, vinculada al debut del símptoma: ell tenia 7 anys i se sent abandonat pel seu pare, és una època de molta conflictivitat amb la nova parella agreujada per un embaràs no desitjat però dut a terme. Aleshores les germanes grans marxen de casa i el pare i la seva dona es bolquen amb el nounat. En aquest mar de conflictes en el qual afloren temes pendents i interrogants al voltant del suïcidi de la mare, ell queda desatès i ningú s'adona que es posa en situacions de risc.

Descriu la casa on va viure la seva infància com un espai obert, amb jardí, a on el temps era relatiu, sempre hi havia música i l'art impregnava l'espai. Es tractava d'una família nombrosa i sempre hi havia gent entrant i sortint, curiosament amb el sentiment d'estar envoltat de moltes persones però sentint la llibertat per agafar-te l'espai.

En les relacions de parella es reproduïen aspectes no resolts en la família d'origen que evoquen respostes semblants amb l'oportunitat de fer coses diferents. El grau d'intimitat o la proximitat de la relació torna a ser la d'una relació familiar i allà es reproduïen relacions apreses amb les figures més significatives. L'Aina, la parella per la qual aposta el Dan, és una noia convencional als ulls de la seva família d'origen i alternativa en comparació amb les amigues. Fa dos anys que surten junts

vivint cadascú a casa seva i ara que s'estan plantejant ser pares, l'Aina li proposa al Dan d'anar a viure junts. El projecte de vida del Dan amb què connecta i el que li permet respirar fondo omplint d'aire tot el pulmó, és un projecte comunitari amb persones amb les quals pugui compartir inquietuds. Aquí es posa en joc un entorn conegut, familiar (el de la casa paterna), a la vegada que el projecte de paternitat i el compromís de relació es fan un lloc entre el símptoma.

Curiosament, dins de les relacions de parella hi ha dues maneres ben diferents d'entendre l'amor i què significa estimar. Per a un pot semblar que la fusió amb l'altre i el fet de voler compartir el màxim d'espai és proporcional al desig que se sent i la necessitat de distància és viscuda com un abandó, mentre que per a l'altra l'amor es mostra des del respecte per l'espai de l'altre i una actitud contrària es pot viure com una invasió.

En l'inici de la teràpia vàrem plantejar l'asma com un indicador de malestar que permetria atendre les emocions, donar-los veu i canviar el rumb de les accions en cas que fos necessari. El símptoma en aquest procés ha estat un bon aliat i hem pogut observar com es tornava a col·locar al costat d'una relació que es vivia com a asfixiant per entendre's de diferent manera i per ressonar amb aquella escena primària d'una família en dol.

Una vegada detectada la manera de funcionar del seu sistema, el Dan ha pogut anar canviant aquell patró après en què s'ofegava davant d'una situació de resignació per una connexió amb la seva part més inquieta, motor o «foc interior» que li permet fer exhalacions profundes que assenyalen que ja no li tem a la vida, sinó que la respira.

COOPERACIÓ SOLIDÀRIA PER SORTIR DE LA CRISI

S'ha instal·lat una visió conformista que tendeix a justificar el drama actual culpant les víctimes. Una bretxa insalvable entre els integrats i els exclosos, neutralitzada per l'heterogènia capa de precaritzats. Aquesta seria la millor coartada per mantenir i reproduir la dualització de la societat: responsabilitzar els perdedors de la seva situació. I, com a pal·liatiu, una creixent assistencialització de les polítiques socials i d'ocupació que, tergiversant els conceptes d'inserció, comunitat i responsabilitat social es converteixen en un fals remei que segreguen i fragmenten selectivament.

La cultura de la inevitabilitat de l'exclusió social impedeix treballar a favor de la justícia i de la dedicació als més desfavorits. Però no hi ha pitjor falsedat que la de qui s'enganya a si mateix. Res no canviarà si no aprenem a crear vincles, a fer un canvi mental. La transformació personal és condició de qualsevol canvi social. Necessitem elaborar un art de viure que sàpiga unir en fecunda interacció les motivacions personals i col·lectives. Sense ètica solidària ni esperança, no hi ha desenvolupament comunitari ni treball social possible. I perquè aquesta vida valgui la pena i sigui convivencial, cal compartir problemes i solucions amb els altres. Aquest aprenentatge quotidià del valor del diàleg ajuda a arrelar en la cultura democràtica, fonament de la participació i la capacitat d'autoorganització de les comunitats. És una manera d'expressar els desacords i punts de vista diferents perquè siguin fecunds. Moltes vegades els conflictes en diàleg poden ser alternatius a una violència que neix sovint en el silenci, la frustració o l'aïllament.

Davant la por, l'angoixa, l'individualisme i l'egoisme, cal impulsar cultures cooperatives orientades a l'emulació, a compartir l'alteritat, la fraternitat i l'alegria. Només podem fer possible l'esperança si confiem en les capacitats i potencialitats de la gent organitzada com una manera millor d'avançar junts en la fraternitat.

El millor desenvolupament comunitari local ha de ser no solament sostenible, sinó solidari. Ha d'enfocar-se per a la promoció econòmica i l'ocupació, però no dicotomitza les parts, sinó que integra i complementa l'enfocament econòmic i l'eticocultural: fusiona el concepte desenvolupament comunitari i el de territori socialment responsable fomentant la participació, la convivència i la regeneració democràtica de les ciutats. Fem junts Territoris i Comunitats Socialment responsables nodrides de l'ètica cooperativa i solidària!

PAUTES I CRITERIS PER AL DISCERNIMENT

Daniel Jover
@rocagales

Tota intervenció social i comunitària ha de ser honrada amb la realitat.

Presentem de manera esquemàtica les nou intuïcions elementals que són la nostra referència i quadern de bitàcola per avançar en cooperació i fraternitat:

1. Considerar les persones i comunitats com a subjectes de la seva pròpia història i no mers objectes de la nostra intervenció, reconeixent les seves capacitats i dignitat; ajudant per tal que siguin protagonistes dels seus processos.

2. Tenir una perspectiva global-holística: centrats en el que és local, però expressant la visió del món en el seu conjunt i les seves interrelacions i interdependències.

3. Saber combinar l'atenció personal concreta, que pot ser pal·liativa, amb l'acció de promoció estructural i transformadora.

4. Practicar el discerniment per diagnosticar i analitzar els problemes descobrint les claus essencials en la realitat sempre ambigua i contradictòria.

5. Constància i persistència en els processos de canvi que requereixen sempre treballar a llarg termini.

6. Capacitat d'establir acords, aliances i xarxes de cooperació assumint la diversitat com un valor.

7. Generar idees creatives i innovadores per respondre de manera eficaç i sensible als problemes.

8. Capacitat de respondre amb qualitat des de la realitat històrica concreta i amb les persones concretes.

9. Conrear permanentment la cura, la discreció i la interioritat per trobar sentit i significat en el que es fa.

Valors i preus
cooperatius

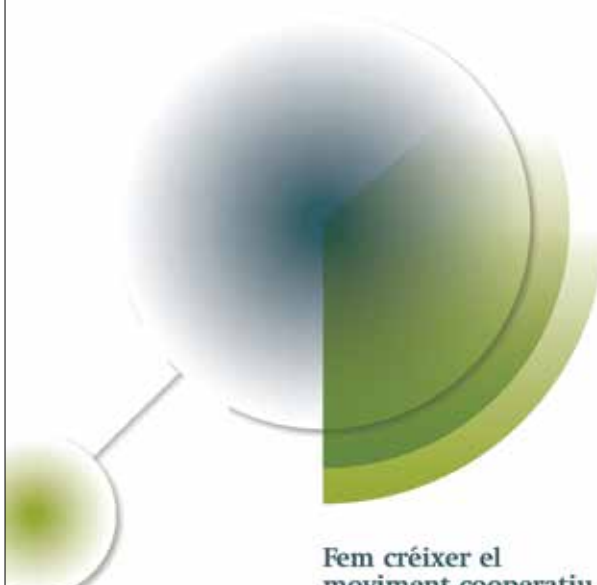
**Les assegurances
també poden ser
ètiques.**

Més de 1.850 cooperatives
assegurades

www.arccoop.coop

**Fem créixer el
moviment cooperatiu
i donem veu a les
cooperatives de treball**

Federació de Cooperatives
de Treball de Catalunya

Presenta a les xarxes,
segües-nos a

Facebook i Twitter

Premià 15, 1r pis
08014 Barcelona
933 18 41 62

www.cooperativetreball.coop

aigua.coop

**Comunitat
Minera
Olesana, S.C.C.L.**
LA COOPERATIVA DE L'AIGUA

Aigua.Coop: per un nou model de gestió de l'aigua

La gestió pública i democràtica de l'aigua com una opció més sostenible i transparent ha arribat per quedar-se. Tot això comporta uns reptes a la governança municipal marcats per l'establiment d'autèntics mecanismes de transparència i participació ciutadana. Si fem les coses iguals els resultats sempre seran iguals; si canviem la manera de fer el resultat serà diferent.

Aigua.Coop, una cooperativa de 2n Grau

Les empreses de l'economia social que formem el Grup Clade promocionarem i prestarem suport financer, tècnic i jurídic a la creació de cooperatives de consumidors i usuaris en aquells municipis que vulguin canviar el model de gestió de l'aigua.

Visita el web www.aigua.coop

AGROACTIVITAT

Núm. 87. Abril de 2017. Barcelona.

agroactivitat@fcac.coop

www.agroactivitat.cat

Revista de la Federació Cooperatives Agràries de Catalunya, escrita en llengua catalana i de periodicitat mensual. Destaquem el final de l'editorial, on el president de la FCAC ens remarca que un dels eixos principals del seu projecte és l'aprovació de la Llei de cooperatives i la seva posada en funcionament. L'altre punt a destacar d'aquest escrit és la felicitació d'unes cooperatives per la celebració del seu centenari, com són el celler del Masroig (a les pàgines centrals li dediquen un article), Vinícola del Priorat, Vinícola de Nulles, Maials, La Borgenca, Celler de Domenys, Prat-dip, Bellpuig. De les pàgines interiors destaquem els títols dels articles següents: «La "marieta" saludable», que inclou una llista de les cooperatives amb producció integrada (amb el distintiu de la marieta); segueix l'entrevista al director general d'alimentació, qualitat i indústries agroalimentàries. A la secció INNOVACIÓ, el títol de l'article és: «Calçots de V gamma. Pomes "Girona Fruits"». A les dues pàgines centrals: «Celler Masroig: l'ànima, la vinya». Amb l'inici de l'article: «100 anys del nostre lloc al món» tracta els diferents punts del seu itinerari al llarg dels cent anys, els seus progressos i productes. Una llista ens presenta els vins de cellers cooperatius que han estat distingits amb 10 medalles en el Concurs International Grenaches du Monde. A TEMPS D'OCI: «L'hora del Vermut... a Falset!», amb unes fotografies que il·lustren aquesta tradició tan arrelada al nostre país. Enguany ha estat batejat com «l'any del Vermut a Falset».

ALTERNATIVAS ECONÓMICAS

Edició Especial. Maig 2017. Barcelona.

www.altrenativaseconomicas.coop

contacto@alternativaseconomicas.coop

Número especial, escrit en llengua catalana i dedicat a l'*Economia solidària*. 10 històries d'èxit. El director de la revista, en la seva presentació, afirma que hi ha un desconeixement sobre la rellevància de les cooperatives d'èxit i que les iniciatives més provades poden servir d'inspiració, d'aquí la mostra dels deu exemples de cooperatives. El pròleg porta el títol: «Economia solidària: ambició i reptes». A PANORÀMICA DEL SECTOR: «Un pla de negoci per canviar el món». A POLÍTQUES PÚBLIQUES: «L'economia solidària es fa política pública». El segueix una presentació de les 10 cooperatives, la primera és Grup Ecos: parlen dels nous projectes; d'un dels seus objectius, la intercooperació; del model d'estructura flexible amb una vocació transformadora. La segona cooperativa és Més Opcions, on un dels grans objectius és ampliar el mercat de l'economia solidària arribant a gent que no hi és. La tercera, Som Energia, cooperativa que ja gestiona 50.000 contractes i no para de créixer. La quarta, Som Connexió, operador de telecomunicacions. La cinquena, Uni.Co, un grup cooperatives de l'energia i de tecnologia que van sumant forces. La sisena, Fiare Banca Ètica, banc ètic propietat dels socis, transparent i al servei de l'economia solidària. La setena, Coop 57, cooperativa de serveis financers de gran solvència al servei de l'economia solidària. La que fa vuit, Col·lectiu Ronda, grup militant d'advocats laboralistes. La novena, el Grup TEB, grup de socis amb discapacitat intel·lectual, que ja suma vuit empreses. I, per últim, Mol Matric, amb el títol: «Matriu de màquines i molt més». Les últimes pàgines les dediquen al mercat social.

19 h Visita a La Borda i Coòpolis
19.30 h Lliurament dels Premis Micaela Chalmeta
20 h Parlaments i lectura del manifest
20.30 h Concert
21.30 h Sopar
23 h Final de festa al Koitton Club

diadacooperativisme.blogspot.com.es

#Diadacoop2017

Can Batlló. Constitució, 19. Bloc 8 (Sants, Barcelona)

DIADA DEL COOPERATIVISME

2017
 Aracoop
 Fundació Roca i Galès
 Xarxa d'Economia Solidària
 Coòpolis, Ateneu Cooperatiu de Barcelona
 Confederació de Cooperatives de Catalunya
 Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya
 Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
 Federació de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya
 Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya

cooperativisme

Impuls Cooperatiu de Sants
 Comissió per a la Diada del Cooperativisme

1 de juliol